

1984/1217

INŠTITUT ZA GOZDNO IN LESNO
GOSPODARSTVO PRI BF
61001 LJUBLJANA, VEČNA POT 2
P. P. 523-X, TELEFON 268 963

1984

(IV) 194 p-68

Ljubljana, 17.12.

1984

STANOVANJSKO PODJETJE LJUBLJANA

ENOTA CENTER

Miklošičeva 18

61000 Ljubljana

(tov.Filovski)

Vaš znak:

Naš znak:

63/72

L ox! 844.2 : 172.8 Gyrophana lacrimans 244.4

Dušan JURC

Zadeva: Pregled hiše Novi trg 1 v zvezi s sivo hišno gobo)

V torek, 11.12.1984, smo si ogledali stanovanjske, strešne in kletne prostore v hiši na Novem trgu 1: stanovallec tov.Rotovnik, predstavnik stanovanjskega podjetja Ljubljana tov.Filovski in fitopatolog IGLG mag.Dušan Jurc.

Prvič smo si le nekatere prostore v tej hiši ogledali že 15.9.1983 in o tem pregledu so stanovalci in Stanovanjsko podjetje dobili poročilo. Vsi napotki in ugotovljeno stanje iz poročila v letu 1983 veljajo še sedaj, le da je v stanovanju tov.Kavčnikove kuhinja že sanirana, v teku pa je sanacija kopalnice.

Nerešen pa je problem v stanovanju tov.Rotovnika. Siva hišna goba ali solzivka (Gyrophana lacrimans) je v sobi, ki meji na kopalnico sosednjega stanovanja, uničila del nosilne konstrukcije tal in parketa. Iz centra svojega razvoja, v kopalnici tov.Kavčnikove, se je razširila nekaj metrov v tleh kuhinje iste stanovalke in v drugo smer, skozi zid do lesene talne konstrukcije v sobi tov. Rotovnika. Oba omenjena prostora pa oblikujeta kot druge sobe v stanovanju tov.Rotovnika. Ob sedanjem obisku smo poizkušali ugotoviti, ali je nujno sanirati tudi nosilno konstrukcijo tal v tej sobi. Dvignili smo parket, del deske slepega poda in odstranili nasuti pesek. Podgobja solzivke ali znamenj njenega razkrojevalnega delovanja v lesu nismo opazili. Kljub temu menim, da je potrebno in nujno zamenjati nosilno konstrukcijo v kotu te sobe, torej v predelu proti centru okužbe. Verjetno je hiter in močan razvoj solzivke v tem prostoru preprečila toplota peči, ki stoji v kotu. Zaradi višje temperature je namreč les

ostajal suh ali se je ob vlaženju vsaj hitro osušil. Podgobje glive pa je obilno razraslo v steni te sobe in solzivka predstavlja lesu stalno nevarnost, zato je potrebno sanirati tudi ta del stanovanja tov.Rotovnika.

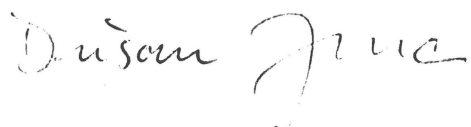
Na podstrešju smo opazili na letvah, ki nosijo strešnike in na tramovih ostrešja bele kristalaste prevleke. Gre za pojav, ki ga pogosto zasledimo na lesu ostrešij starih zgradb. Domnevamo, da se nekatere kemične spojine izlužujejo iz strešnikov in ko so strešniki vlažni, prehaja vlaga s temi spojinami v les. Tu nastajajo z izhlapevanjem vode prevleke drobnih, belih, igličastih kristalov. Les, na katerem so kristalne prevleke, razpada v vlakna in izgublja mehansko trdnost. Ker v tem primeru ne gre za vpliv biotskih dejavnikov na les, naj svetuje način sanacije ali nujnost zamenjave strokovnjak za gradbeništvo.

V kleti tov.Furlana je bil ob pregledu v letu 1983 drugi center razvoja solzivke. Les, ki ga je gliva okužila, so odstranili, vendar so razmere v vseh delih kleti take, da imajo glive, ki razkrajajo les, ugodne pogoje za naselitev in rast (velika vlažnost tal in sten, obilo lesnih ostankov in papirja). Našli smo tudi podgobje bele hišne gobe (*Poria vaillantii*), ki prerašča tla v kletnem hodniku. Popolna sanacija kleti bi morala obsegati odstranitev vsega lesa, ki kaže znake razpadanja (npr. letve predelnih sten med posameznimi prostori v kleti), odstranitev peščenega nasutja tal, izolacijo tal pred vlago in stalno zračenje.

Tov.Kavčnikova me je opozorila, da je poročilo iz leta 1983 mogoče razumeti tudi tako, kot da je ona kriva, da je siva hišna goba povzročila take težave v hiši. Kdor trdi, da je ta namig v poročilu, naj še enkrat prebere poročilo, kajti v njem ni tega. Nikakor ni moj namen iskati krivca za stanje v hišah, kamor me pokličejo. Dejstvo je, da je vlaga omogočila naselitev sive hišne gobe, ki je nato razgrajevala vgrajeni les. Kdo pa je kriv, da vlaga ni bila pravočasno odstranjena - tega jaz ne morem in nočem ugotavljati.

Zapisal:

mag.Dušan JURČ

V vednost:

- Hišni svet, Novi trg 1, Ljubljana